

[C]

Shivaji University, Kolhapur
Kamala College, Kolhapur

Seat No.	
----------	--

Total No. of Pages: - 2

B.A. (Part-I) (Semester-I) (CBCS) Examination,
March/April. 2022
Economics (Optional) (Paper No.: I) (Repeater) DSC-B3
Indian Economy
Sub.Code: 71230

Center: Kamala College, Kolhapur
Day & Date: - Thursday & 23/06/2022

Total Marks- ५०

Time: 10.30 am to 1.00 pm

सूचना:- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात गुण दर्शवितात

प्रश्न १) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

१० गुण

- १) देशाकडे पुरेशी ..... नसेल तर त्याचा विकास होणार नाही.
अ) भांडवल ब) तंत्रज्ञान क) साधनसामग्री ड) वरील सर्व
- २) भारताची लोकसंख्या स्वातंत्र्योत्तर काळात .....वाढत गेली.
अ) कमी प्रमाणात ब) वेगाने क) मध्यम प्रमाणात ड) वरील सर्व
- ३) भारत हा .....कटिबंधातील प्रदेश आहे.
अ) शीत ब) उष्ण क) यापैकी नाही ड) वरील सर्व
- ४) .....हेच लोकसंख्या वाढीचे कारण व परिणाम आहे.
अ) बेरोजगारी ब) दारिद्र्य क) निरक्षरता ड) वरील सर्व
- ५) भारताचा लोकसंख्यावाढीचा दर चीनपेक्षा .....आहे.
अ) कमी ब) जास्त क) मध्यम ड) यापैकी नाही
- ६) सध्या ..... राज्याची लोकसंख्या सर्वात कमी आहे.
अ) उत्तर प्रदेश ब) गुजरात क) मेघालय ड) सिक्किम
- ७) भारतातील ग्रामीण भागामध्ये राहणाऱ्या लोकसंख्याचे प्रमाण .....आहे.
अ) जास्त ब) कमी क) मध्यम ड) वरील सर्व
- ८) भारतातील अनेक मोठ्या उद्योगात गंभीर.....आढळून येते.
अ) अपुरा कामगार रचना ब) अकार्यक्षमता क) कमी गुंतवणूक ड) वरील सर्व
- ९) ज्या लोकांची उत्पादन क्षमता शून्य असते ती बेरोजगारी म्हणजे .....होय .
अ) छुपी बेरोजगारी ब) ऐच्छिक बेरोजगारी क) हंगामी बेरोजगारी ड) वरील सर्व
- १०) .....हे बेरोजगारी वाढीचे महत्वाचे कारण आहे
अ) रोजगाराचा अभाव ब) कमी उत्पन्न क) लोकसंख्या वाढ ड) वरील सर्व

प्रश्न २) टिपा लिहा (कोणतेही चार)

२० गुण

- १) स्थिर अर्थव्यवस्थेची कारणे
- २) सापेक्ष दारिद्र्य व निरपेक्ष दारिद्र्य
- ३) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या विविध संकल्पना
- ४) भारतातील आर्थिक विषमतेची कारणे
- ५) भारतातील जन्मदर व मृत्युदराची कारणे
- ६) मानवी विकास निर्देशांकाचे मापन

प्रश्न ३) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

१० गुण

अ) शाश्वत विकास म्हणजे काय? शाश्वत विकासाचे दर्शक सांगा.
किंवा

ब) भारतातील बेरोजगारीचे कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न ४) अ) भारतातील लोकसंख्या वाढीची विविध कारणे स्पष्ट करा.

१० गुण

किंवा

ब) विभागीय असंतुलन म्हणजे काय? त्याचे दर्शक स्पष्ट करा.

